

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการวิจัยปฏิบัติการ (operation research [OR]) (Fisher et al., 1991) โดยอิงกรอบแนวคิดการใช้และเผยแพร่แนวปฏิบัติทางคลินิกของสภากายวิจักษณ์ทางการแพทย์และสุขภาพแห่งชาติประเทศออสเตรเลีย (NHMRC, 1999) เพื่อศึกษาถึงประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการป้องกันและการจัดการอาการคลื่นไส้และอาเจียนหลังผ่าตัดในผู้ป่วยผู้ใหญ่ โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

กลุ่มตัวอย่างในการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการป้องกันและการจัดการอาการคลื่นไส้และอาเจียนหลังผ่าตัดนั้น เป็นผู้ป่วยผู้ใหญ่ที่เข้ารับการผ่าตัดทางนรีเวชชนิดมีการเตรียมล่วงหน้าและได้รับการระงับความรู้สึก ในห้องผ่าตัดและพักฟื้นสูติศาสตร์และนรีเวชวิทยา โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่างก่อนมีการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการป้องกันและการจัดการอาการคลื่นไส้อาเจียนหลังผ่าตัดในผู้ป่วยผู้ใหญ่เข้ารับการผ่าตัดตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2552 ถึงเดือนมกราคม พ.ศ. 2553 จำนวน 136 คนและกลุ่มตัวอย่างระหว่างมีการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการป้องกันและการจัดการอาการคลื่นไส้และอาเจียนหลังผ่าตัดในผู้ป่วยผู้ใหญ่เข้ารับการผ่าตัดตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2553 จำนวน 125 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ ประกอบด้วย

1. เครื่องมือดำเนินการศึกษา ได้แก่ แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการป้องกันและการจัดการอาการคลื่นไส้และอาเจียนหลังผ่าตัดในผู้ป่วยผู้ใหญ่ โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ผ่านการตรวจสอบความตรงของภาษาด้านความถูกต้องและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ด้วยวิธีแปลย้อนกลับ (back translation) จากผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 1 ท่าน และได้ทดสอบความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ โดยการทดลองใช้ในหน่วยงานกับผู้ป่วย จำนวน 5 คน และมีผู้ใช้นิเทศทางคลินิกจำนวน 5 คน

2. เครื่องมือรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบรวบรวมผลลัพธ์ ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วย ข้อมูลการระงับความรู้สึก และข้อมูลผลลัพธ์ ประกอบด้วย อุบัติการณ์

ของการเกิดอาการคลื่นไส้และอาเจียนหลังผ่าตัด ระดับความรุนแรงของอาการคลื่นไส้หลังผ่าตัด และความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อการป้องกันและการจัดการอาการคลื่นไส้และอาเจียนหลังผ่าตัด

ผลการศึกษา พบว่า

1. อุบัติการณ์การเกิดอาการคลื่นไส้และอาเจียนหลังผ่าตัดของกลุ่มตัวอย่างก่อนมีการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกเท่ากับร้อยละ 5.14 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างระหว่างมีการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกมีอุบัติการณ์เพียงร้อยละ 0.80 สำหรับการเกิดอาการคลื่นไส้หลังผ่าตัดของกลุ่มตัวอย่างก่อนมีการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกมีอุบัติการณ์ร้อยละ 12.50 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างระหว่างมีการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกมีอุบัติการณ์เพียงร้อยละ 5.60
2. กลุ่มตัวอย่างก่อนมีการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกมีค่านิยามของระดับความรุนแรงของอาการคลื่นไส้หลังผ่าตัดเท่ากับ 5 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างระหว่างมีการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกมีค่านิยามของระดับความรุนแรงของอาการคลื่นไส้หลังผ่าตัดเท่ากับ 2
3. ความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อการป้องกันและการจัดการอาการคลื่นไส้และอาเจียนหลังผ่าตัดในกลุ่มตัวอย่างก่อนมีการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกมีค่านิยามเท่ากับ 5 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างระหว่างมีการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกมีค่านิยามเท่ากับ 8

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. ควรมีการทบทวนหลักฐานเชิงประจักษ์ด้านการจัดการอาการคลื่นไส้และอาเจียนหลังผ่าตัดอย่างต่อเนื่อง และเพิ่มมิติด้านการพยาบาล เพื่อให้แนวปฏิบัติทางคลินิกครอบคลุมการดูแลแบบองค์รวม และเหมาะสมกับผู้ป่วยที่ดูแล
2. บทสรุปที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ควรจะนำเสนอต่อผู้บริหารในหน่วยงานเพื่อให้มีการกำหนดนโยบายในการนำแนวปฏิบัติทางคลินิกไปใช้ในกิจกรรมพัฒนาคุณภาพการดูแลผู้ป่วยต่อไป

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาผลลัพธ์จากการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการป้องกันและการจัดการอาการคลื่นไส้และอาเจียนหลังผ่าตัดในผู้ป่วยผู้ใหญ่อย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพการดูแลผู้ป่วยต่อไป